

Nr 313

Av herr **Johansson, Theodor, m. fl.**, om en översyn av normerna för värdering av naturaförmåner vid deklaration för inkomstskatt.

Enligt gällande bestämmelser för deklaration omfattar naturaförmånerna värdet av vad skattskyldig direkt tillgodogjort sig av jordbrukets eller dess binäringars avkastning för sin, sin familjs eller övriga hushållsmedlemmars räkning eller för avlöning åt arbetspersonal, som inte tillhört den skattskyldiges hushåll, eller för förädling eller förbrukning i rörelse, som av den skattskyldige drivits, eller för utgörande av undantagsförmåner eller annan förpliktelse, som ålegat den skattskyldige i förhållande till någon, som inte tillhört hans hushåll.

Värdet av produkter, varor eller andra naturaförmåner, som ingår i skattepliktig intäkt, skall beräknas efter det pris som i orten gällt därest det varit fråga om att köpa dem. Kan inte dylikt pris direkt anges, skall nyttigheterna upptas till det belopp, som det kan beräknas att den skattskyldige skulle ha fått vid försäljning under jämförbara förhållanden av motsvarande kvantiteter. En jordbrukare skall sålunda t. ex. vid värdesättning av den mjölk han tagit ut in natura inte ta upp det pris han får vid försäljning till mejeri, utan det pris som en konsument får betala vid köp av mjölk direkt från jordbrukaren. Motsvarande regler gäller vid värdering av fritt bränsle.

Skäligheten av de värderingsnormer som tillämpas är svår att bedöma, framför allt därför att den konstruerade normen "ortens pris" inte motsvaras av några i verkligheten registrerade priser. Det kan dock konstateras att det i fråga om värderingsnormerna råder tämligen stora skillnader mellan de olika länen.

Såväl från skatteteknisk som från rättvisesynpunkt torde det vara påkallat att få till stånd enhetligare och mera tidsenliga normer för värdering av naturaförmåner. Inte minst synes det angeläget att justera värdet av förmånerna fri bostad och fritt bränsle.

Bostadsförmånen i äldre byggnader bör enligt vår mening avskaffas eller i varje fall åsättas ett mycket lågt värde. Bostäder av äldre typ och i avsaknad av moderna bekvämligheter saknar i stort sett hyresvärde. Att de användes beror i regel på att ägaren saknat möjlighet att modernisera eller att skaffa ny bostad. Det kan knappast anses utgöra en förmån att behöva bo i en omodern och svårskött lägenhet, vilket vanligen medför ökade kostnader, bl. a. för uppvärmning av fastigheten. De lokala taxeringsnämnderna borde därför medges rätt att befria vissa äldre fastigheter från skatt för naturaförmånen fri bostad.

Förmånen av fritt bränsle från den egna fastigheten är en annan naturaförmån, vars värde torde bära justeras. På de mindre skogsfastigheterna uttages

vanligen endast avfallsprodukter från skogen till bränsle, såsom gallringsvirke, toppar och grenvirke från någon avverkning av gagnvirke. Detta virke saknar saluvärde. Fastighetsägare, som saknar egen skog, förser sig ofta under fritid med bränsle från någon närbelägen skogsgård. För denna förmån slipper de att ta upp något belopp som naturaförmån. Den som *äger* skog bör enligt vår mening inte missgynnas genom att åläggas skatt för samma förmån. Som ytterligare skäl för denna mening kan framhållas betydelsen av det skogsvårdande arbete, som utföres i och med att avfallsprodukterna från skogen röjes bort och tillvaratas. Skogsägarna och andra, som bidrar till en god skogsvård genom att nyttiggöra mindervärdigt bränsle, bör inte beskattas härför, i varje fall inte med högre belopp än vad som motsvarar rotvärdet.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t må anhålla om en översyn av normerna för värdering av naturaförmåner vid deklaration för inkomstskatt.

Stockholm den 26 januari 1957

Theodor Johansson

Torsten Bengtson

Nils-Eric Gustafsson
